

Programmaplan 2025

Taskforce E-infra Noord-Holland

Binnen de Taskforce werken we met provincie, gemeenten en de netbeheerders Liander, TenneT en Gasunie samen aan de versnelling van de energietransitie in Noord-Holland. We breiden het net uit (spoor 1), we werken samen aan het energiesysteem van de toekomst (spoor 2) en we zoeken manieren om het bestaande net beter te benutten (spoor 3).

Overheden en netbeheerders hebben ieder eigen verantwoordelijkheden en bevoegdheden. De Taskforce is daar waar de gaten vallen en waar samenwerking nodig is op specifieke taken. Anders gezegd: We doen het ieder voor zich daar waar het kan en werken samen daar waar nodig. Daarnaast zorgen we ervoor dat we elkaar goed en tijdig informeren, zorgen we voor kennisdeling en voor heldere communicatie binnen het netwerk en daarbuiten.

De energietransitie is een complex en er zijn voortdurend nieuwe ontwikkelingen. We blijven daarom gedurende het jaar kritisch bezien of de werkzaamheden de juiste zijn en of ze voldoende effectief zijn. We durven elkaar te bevragen over de voortgang en of de gemaakte afspraken nagekomen gaan worden.

Inhoud

Inleiding

Werkspoor 1: **(Sneller) bouwen van nieuwe energie-infrastructuur**

Werkspoor 2: **Samenwerken aan het energiesysteem van de toekomst**

Werkspoor 3: **Bestaande net efficiënter benutten**

Datagedreven werken

Communicatie en kennisdeling

Budget

Inleiding

Ontstaan Taskforce

In november 2020 zijn de provincie en Liander een samenwerking gestart, met als doel om belemmeringen weg te nemen bij bestaande no-regret projecten en om de opgaven per transformatorstation te inventariseren. In oktober 2021 is TenneT aangesloten en is de Taskforce opgericht en in 2022 heeft ook Gasunie zich aangesloten en zijn de gemeenten aangehaakt. Sinds september 2023 is de Taskforce E-infra als programma georganiseerd met Odile Rasch als onafhankelijk programmamanager.

Energyboard

In het Landelijk Actieprogramma Netcongestie (LAN) is eind 2022 afgesproken om bestuurlijke coördinatie per provincie in te richten om de regionale samenwerking te verbeteren. Door de oprichting van zogenaamde 'energyboards' per provincie is deze afspraak gerealiseerd. Het bestuurlijk overleg van de Taskforce is sinds januari 2024 vervangen door de Energyboard. De Energyboard ziet toe op de ontwikkelingen van het complete energiesysteem op korte, middellange en lange termijn en heeft dus een bredere scope dan de werksporen van de Taskforce. Op de agenda staan naast de drie werksporen van de Taskforce, onder meer ook de Cluster Energiestrategie (CES) van het Noordzeekanaalgebied (NZKG) en overige industrie (CES6), aanlanding wind op zee, waterstof- en warmteontwikkelingen en 380 kV opgaven. De vaste leden van de Energyboard zijn de provincie Noord-Holland, gemeenten, Liander, TenneT, Gasunie, ministerie van Klimaat en Groene Groei (KGG) en industriecluster NZKGd. Op uitnodiging kunnen ook andere partijen deelnemen, zoals bijvoorbeeld het Havenbedrijf Amsterdam of de GreenPort. De Energyboard komt minimaal driemaal per jaar bijeen. Odile Rasch is secretaris van dit overleg.

Lessen uit 2024

In algemene zin kan worden gesteld dat de samenwerking zeer uitdagend is. De ambitie is groot en de omgeving is complex en voortdurend in beweging. Bovendien gaat het om veel verschillende partijen, ieder met een eigen belangenafweging en werkcultuur. De gezamenlijke opgave vraagt om het naar elkaar toe bewegen en soms om het aanpassen van de interne werkprocessen.

In ieder werkspoor is vooruitgang geboekt en zijn ook veel lessen geleerd. De ervaringen van dit lopende jaar geven aanleiding om de doelen aan te scherpen, de structuur aan te passen en de werkzaamheden goed af te bakenen. Om met elkaar vooruitgang te boeken is het nodig dat alle partners van de Taskforce zich committeren aan deze doelen en zorgen dat de juiste mensen worden vrijgemaakt om hieraan bij te dragen. In de volgende hoofdstukken wordt per werkspoor teruggeblikt en een voorstel gedaan voor het vervolg.

De overlegstructuur behoeft aandacht: met de installatie van een Energyboard is de scope verbreed en het aantal partners aan tafel uitgebreid. Om de Energyboard goed in positie te brengen, is een aanpassing van de governance nodig. In Q4 2024 is een opdracht verleend aan AEF om de governance onder de loep te nemen. De uitkomsten worden in de Energyboard van januari 2025 besproken.

Doelen 2025

De overkoepelende doelen van de Taskforce voor 2025 wijken nauwelijks af van die van 2024.

We willen samen:

- (Sneller) bouwen van nieuwe energie-infrastructuur;
- Realiseren van het energiesysteem van de toekomst (was: integraal programmeren);
- Het bestaande net beter benutten (was: opschalen slimme oplossingen);
- Data gedreven werken;
- Helder communiceren en kennisdeling stimuleren;
- Samenwerken middels een efficiënte en effectieve governance.

Werkspoor 1: (Sneller) bouwen van nieuwe energie-infrastructuur

Doel

Het oorspronkelijke doel om de bouw van nieuwe energie-infrastructuur te versnellen staat ook in 2025 voorop. Door de complexiteit en omvang van de opgave gaat het in de praktijk echter vaker over niet vertragen dan werkelijk versnellen.

Terugblik

In januari is Arcadis gestart met de ondersteuning in Werkspoor 1. Zij hebben de opdracht gekregen om Werkspoor 1 in brede zin te ondersteunen en desgevraagd te kunnen zorgen voor de inzet van procesmanagers bij cruciale projecten. Daarnaast verzorgen zij voortgangsrapportages ten behoeve van de clusters en bestuurlijk overleg. Werkspoor 1 wordt begeleid door Arcadis en is een werkgroep waarin Liander, TenneT, provincie, programmamanager Taskforce E-infra en Arcadis plaats hebben.

Aanvullende opdrachten

In het Jaarplan 2024 zijn een aantal aanvullende taken meegegeven aan de werkgroep, te weten:

- Opstellen van een communicatieprotocol voor het communiceren van vertragingen aan de omgeving;
- Te onderzoeken of de omgevingsdiensten voldoende zijn betrokken;
- Finaliseren van het Handboek Netuitbreidingen;
- Optimaliseren van de werking van de welstandscommissies van gemeenten.

Het communicatieprotocol is opgesteld en er wordt mee gewerkt. De omgevingsdiensten zijn voldoende betrokken. Het Handboek Netuitbreidingen is Q4 afgerond en bewijst zijn nut in de praktijk. Het is een levend document, op dit moment wordt eraan gewerkt om de processen van TenneT en Liander te harmoniseren. De optimalisatie van de welstandscommissies van gemeenten, is nog niet afgerond. De provincie verkent samen met Mooi Noord-Holland nog de mogelijkheden hiertoe.

Herijken projectenlijst en prioritering

In de Energyboard van mei 2024 is voorgesteld om de projectenlijst te herijken en daarbij ook de tracés mee te nemen (alle voedende verbindingen 150kV en 50kV). De lijst is gemaakt en de afhankelijkheden zijn zo goed als mogelijk in beeld gebracht. De bijbehorende planning en ingebruikname data zijn gecheckt met de interne organisatie en de investeringsplannen. Het in beeld brengen van de afhankelijkheden kan consequenties hebben op de ingebruiknamedata (IBN) van projecten. Deze consequenties zijn nog niet volledig in beeld voor alle projecten. In Q1 2025 zal dit proces worden afgerond en zullen de wijzigingen worden gecommuniceerd. Voor de projecten zal worden gewerkt met een integrale planning gebaseerd kengetallen per fase.

Aandacht voor samenwerking

In de Energyboard van mei 2024 is aandacht gevraagd voor de samenwerking in de clusters. Gemeenten hebben behoefte geuit aan helderheid over de benodigde ambtelijke inzet voor de verschillende fases per project. Ook is er vanuit de gemeenten tijdens de looptijd van het project vraag naar beter inzicht in de haalbaarheid van de planning.

Conclusie en focus voor 2025

De procesbegeleiding van Werkspoor 1 door Arcadis wordt gecontinueerd en we werken in Werkspoor 1 samen met de volgende uitgangspunten:

- Partijen gaan de mijlpalen uit de hernieuwde projectenlijst nastreven en houden elkaar proactief op de hoogte van wijzigingen in deze data;
- Het werken in geografische clusters wordt voortgezet en waar gewenst uitgebreid met andere onderwerpen dan alleen de Werkspoor 1 projecten (zoals laagspanning en hoogspanning);
- Binnen de clusters wordt gewerkt volgens het Handboek Netuitbreidingen ('levend' document), afwijken hiervan kan in samenspraak met betrokken partners;
- Voor projecten met prioriteit 1 wordt gestuurd op de overeengekomen tussenliggende mijlpalen (locatiekeuze, vergunningverlening, realisatie) en op de onderkant van de ingebruikname datum;
- Planningen worden in de projectteams - per project - afgestemd met de betreffende gemeente.
- Project overstijgende zaken worden besproken in het clusteroverleg;
- Cluster overstijgende zaken worden besproken in de Werkgroep van Werkspoor 1;

- Wanneer binnen een cluster geen consensus wordt bereikt over de aanpak van een knelpunt, kan de Werkgroep van Werkspoor 1 worden betrokken om hulp te bieden. Indien nodig kan ook het Kernteam en vervolgens de Energyboard worden ingeschakeld om doorbraken te bewerkstelligen;
- Wanneer projecten moeilijk lopen, kan Arcadis desgevraagd ondersteuning bieden om de analyse te maken en oplossingen voor te dragen. De Werkgroep van Werkspoor 1 besluit over het verlenen van dergelijke opdrachten;
- Wanneer er sprake is van onomkeerbare vertraging van projecten en de IBN-datum verschuift communiceren we hierover en doen dit middels het Communicatieprotocol: Het is een expliciete keuze om niet via de Investeringsprogramma's (IP's) van de netbeheerders veranderingen van IBN te communiceren, maar ook tussentijds.

Datagedreven werken

Wanneer de hernieuwde projectenlijst in Excel is afgerond (Q1), dan vormt deze de voorlopige basis voor nieuwe E-infra-viewer en bijbehorende dashboard. De viewer en het dashboard vervangen de handmatig opgestelde voortgangsrapportage. In 2025 zou de infra-viewer real time gevoed moeten worden uit de systemen van Liander en TenneT. Het is nog niet mogelijk om hiervoor een planning af te geven omdat de datakwaliteit nog niet kan worden gegarandeerd.

Cluster overleggen breder benutten

De cluster overleggen worden tot dusver alleen benut voor het bespreken van de projectenlijst van Werkspoor 1. In 2025 wordt gekeken of ook andere e-infra gerelateerde onderwerpen daar aan bod kunnen komen, zoals laag- en hoogspanning en misschien ook de regionale transitiepaden uit de Energievisie en projecten uit het pMIEK. Dit wordt in het cluster bepaald. Extra aandacht gaat uit naar gemeenten die niet bij een cluster zijn aangesloten.

Begin 2025 besluit de provincie in welke vorm zij de financiële ondersteuning aan gemeenten doorzet. Daarnaast onderzoekt de provincie met gemeenten of een gestandaardiseerd proces voor grondaankopen tijdswinst kan opleveren.

Organisatie Werkspoor 1

- Organisatie in geografische clusters
- Werkgroep met provincie, Liander, TenneT en gemeenten
- Escalatie vanuit clusters naar Werkgroep, vanuit Werkgroep naar Kernteam en wanneer nodig naar Energyboard
- Begeleiding: Arcadis
- Budget: Liander en TenneT

Werkspoor 2: Samenwerken aan het energiesysteem van de toekomst

Doel

Werkspoor 2 is tot dusver gericht geweest op het integraal programmeren middels het opstellen van een Energievisie en een provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat (pMIEK). De prioritaire energie-infrastructuurprojecten uit het pMIEK dienen als input voor de investeringsplannen van de netbeheerders. De Energievisie zal worden ingebracht als belangrijk onderdeel van de Omgevingsvisie van de provincie Noord-Holland. Hierin wordt de integrale afweging tussen alle opgaven gemaakt. Het proces van integraal programmeren helpt om te anticiperen op de toekomst en draagt daarmee bij aan het voorkomen van verdere netcongestie en het verder ontwikkelen van een duurzaam energiesysteem.

Terugblik

In 2024 is door de Taskforce partners met ondersteuning van RHDHV gewerkt aan de Energievisie 2.0 voor Noord-Holland. Hierbij zijn de gemeenten en vele stakeholders nauw bij betrokken. De Energievisie vormt de basis voor het pMIEK, die in het najaar van 2024 wordt opgesteld en op 1 februari 2025 wordt vastgesteld door Gedeputeerde Staten.

Uitvoeringsprogramma

Het Uitvoeringsprogramma 1.0 (vastgesteld in november 2023) is - met enige vertraging - in de tweede helft van 2024 geconcretiseerd. Voor de zomer van 2024 is een plan van aanpak opgesteld voor de onderzoeken uit het uitvoeringsprogramma en afgestemd met de Taskforce partners. Met inhoudelijk deskundigen is vervolgens gewerkt aan het concretiseren van de onderzoeksvragen. Na de zomer van 2024 starten de onderzoeken. Het onderzoeksprogramma zal naar verwachting doorlopen tot in 2025. De onderzoeken leveren daarmee input voor een volgende versie van de energievisie.

Conclusie en focus in 2025

In 2025 zal de nadruk van het maken van beleid verschuiven naar de uitvoering ervan. Iedere partner van de Taskforce heeft daarin een andere rol en verantwoordelijkheid. De samenwerking binnen de Taskforce richt zich op die zaken waar samenwerking nodig is of waar gaten vallen.

Beleid

In 2025 worden onderstaande beleidstrajecten doorlopen. Deze worden voorbereid in de Werkgroep van Werkspoor 2, de provincie is trekker.

1. Energievisie en pMIEK 2.0 vaststellen – voor 1 feb. 2025
2. Uitvoeringsprogramma updaten (2.0) – Q2 2025
3. Startnotitie Energievisie '28 opstellen – start Q4 2025
4. Werkzaamheden in lijn brengen met Interbestuurlijke Samenwerkingsagenda Energiesysteem

Ad 1. Voor de concept-Energievisie zal vermoedelijk een planMER worden opgesteld. Er is nog discussie hoe dit zal worden aangepakt: integraal in het proces van de Provinciale Omgevingsvisie of apart.

Ad 3. In de Startnotitie wordt bepaald of het opstellen van een volgende Energievisie binnen de Taskforce moet worden gedaan of dat dit een regulier provinciaal proces is wat buiten de Taskforce kan worden georganiseerd.

Ad 4. Op 19 december is een Interbestuurlijke Samenwerkingsagenda Energiesysteem vastgesteld door ministeries, provincies, gemeenten en waterschappen. Deze zal in de loop van '25 worden geconcretiseerd en zal mogelijk gevolgen hebben voor de opgave en de wijze van samenwerken tussen overheden en netbeheerders.

Uitvoering

In het gezamenlijk op te stellen Uitvoeringsprogramma (Q2 gereed) zullen taken en verantwoordelijkheden worden benoemd en ondergebracht. Er zijn in totaal 33 energie-infrastructuur projecten met een pMIEK status en 8 voorverkenningprojecten (dit is inclusief pMIEK 1.0). Daarnaast zijn er activiteiten die geen pMIEK status hebben, maar die wel bijdragen aan het realiseren van de Energievisie. Dit zijn:

- Lokale oplossingen die vraag, aanbod en opslag bij elkaar brengen;
- Gebiedsgerichte uitwerkingen;
- Onderzoeken (o.a. ruimtelijke ordening, collectieve warmte, logistiek en batterijopslag);
- Beleidsagenda (voor o.a. opslag, datacenters, energietoets, energyhubs);
- Gespreksagenda (onder meer t.b.v. aanpassingen aan (landelijke) wet- en regelgeving).

In de Energievisie zijn leidende principes opgenomen zoals besparen, opwekking (zon/wind), warmtenetten, vestigingsvoorwaarden datacenters en netbewust laden. Deze vallen buiten de scope van de Taskforce maar zijn wel cruciaal voor het energiesysteem van de toekomst. In het Uitvoeringsprogramma afspraken worden afspraken gemaakt over de borging en monitoring ervan. De uitkomsten van het congestiemanagementonderzoek (CMO) is 18 december gepubliceerd en het is duidelijk dat nader onderzoek nodig is maar ook dat ingrijpende maatregelen nodig zijn. Deze kunnen overeenkomen met de in het pMIEK genoemde activiteiten.

Organisatie

De organisatiestructuur van de Taskforce vormt een logische basis voor de samenwerking rondom uitvoering van de energie-infrastructuurprojecten uit de Energievisie en het pMIEK. De Werkgroep, die afgelopen jaar heeft gefunctioneerd als begeleidingsgroep voor het neerzetten van de Energievisie en het pMIEK, wordt voortgezet. Werkgroep bestaat uit vertegenwoordigers van provincie, netbeheerders en per deelregio een ambtelijk vertegenwoordiger. De Energyboard kan ingezet worden wanneer hulp nodig is om knelpunten op te lossen. Omdat veel onderzoeken en beleidsontwikkeling raken aan andere sectoren, waarvoor de provincie bevoegd gezag is, ligt de coördinatie daarvoor bij de Provincie. Daarnaast heeft iedere partner zelfstandige taken die zonder samenwerking kunnen worden uitgevoerd. In de Werkgroep wordt teruggekoppeld en uiteraard kunnen de partners van de Taskforce elkaar bevragen over de voortgang van deze taken. De samenwerking met het regioteam van het ministerie wordt geïntensiveerd.

Organisatie Werkspoor 2

- Werkgroep met Liander, TenneT, Gasunie, provincie en gemeenten en regioteam van ministerie KGG
- Trekker: provincie
- Budget: provincie en ministerie KGG

Werkspoor 3: Bestaande net efficiënter benutten

Doel

Hoewel er hard wordt gewerkt aan netverzwaring en het energiesysteem van de toekomst, is de realiteit dat de provincie Noord-Holland nog tot 2036 te maken heeft met netcongestie. Dit leidt bij overheden en ondernemers tot vragen en een zoektocht wat netcongestie voor hen betekent en welke individuele of collectieve oplossingen er zijn. Tot dusver was Werkspoor 3 erop gericht om kennis over individuele en collectieve slimme energieoplossingen te ontwikkelen en breed beschikbaar te maken voor ondernemers. De individuele oplossingen en het handelingsperspectief voor ondernemers en organisaties zijn inmiddels duidelijker, namelijk zoveel mogelijk inzetten op besparen en achter-de-meter oplossingen. Daar blijft hulp bij nodig middels kennisdeling en directe hulp onder andere door inzet van de fikkers.

De uitkomsten van het netcongestieonderzoek van TenneT zijn 19 december gepubliceerd en tonen aan dat het onderzoeken en uitwerken van (alternatieve) innovatieve maatregelen om het bestaande net efficiënter te benutten noodzakelijk zijn. De organisatie hiervan moet nog gestalte krijgen en landt mogelijk gedeeltelijk in Werkspoor 3.

Terugblik

Toepassing van collectieve oplossingen

Begin 2024 leken de mogelijkheden voor collectieve oplossingen groot, o.a. door een stimuleringsfonds energyhubs vanuit EZK en door het traject van Liander om deze contractvormen te standaardiseren. Echter bleek gedurende het jaar dit in de weerbarstige praktijk tegen te vallen. De EZK-gelden lieten op zich wachten en de planning voor het standaardiseren van groepscontracten van Liander is naar achter geschoven. Daarbij waren er in 2024 niet tot nauwelijks mogelijkheden voor collectieve oplossingen door het lopende congestiemanagementonderzoek (CMO) van TenneT.

Opschalen individuele oplossingen & het congestieportaal

Vanwege de beperkte mogelijkheden in collectieve oplossingen, heeft de focus meer gelegen op individuele oplossingen ('achter-de-meter'). De Fikkers, die ondernemers helpen bij deze oplossingen, zijn dit jaar vaak ingezet. Zij hebben 51 nieuwe casussen in behandeling genomen. De lessen uit deze casussen zijn en worden omgezet in adviezen en communicatie boodschappen die meer standaard gedeeld worden in het (in oprichting zijnde) congestieportaal. Daarnaast zijn knelpunten geagendeerd binnen Liander en provincie. De provincie heeft de subsidie Oplossingen bij Netcongestie 2024 aangepast: In goed overleg met Liander is ervoor gekozen om deze subsidie in te zetten voor meetapparatuur voor organisaties, in lijn met het inzetten op achter-de-meter oplossingen.

Strategie op nieuwe onderwerpen

Werkspoor 3 kenmerkt zich door nieuwe ontwikkelingen te signaleren en deze proactief op te pakken. Met dat laatste is er in 2024 een aantal onderwerpen gekozen en verkend om te bepalen of er meerwaarde was om deze binnen de Taskforce te beleggen. Dit waren de onderwerpen 'congestie op laagspanning' en 'samenwerken rondom flex'. Door deze onderwerpen te agenderen ontstond gesprek en richting over waar dit soort onderwerpen thuishoren en hoe deze aan te pakken (inclusief de rol van diverse partnerorganisaties).

Congestieportaal & community sessies

Naast bovengenoemde 3 opdrachten is in 2024 het congestieportaal opgericht. Dit portaal is een middel om de ontwikkelde en meer gestandaardiseerde kennis en inzichten efficiënt te delen. Het congestieportaal bestaat uit een online portal, vol met relevante links en informatie. Hiervoor is een uitgebreid stappenplan ontwikkeld en op dit moment wordt dit meegenomen in de ontwikkeling van de nieuwe website. In 2024 zijn de volgende community-sessies georganiseerd voor bedrijven en overheden:

- Energiehubs & Energie Buurtscan
- Kleinschalige batterijen - Zijn batterijen een oplossing voor netcongestie?
- Roadshow grootschalige batterijen
- Opwek in tijden van netcongestie: Hoe kan het wel?
- Netcongestie: wat je zelf kan doen?

Conclusie en focus in 2025

De uitkomsten en het vervolg van het congestiemanagementonderzoek (CMO) van TenneT vragen om onconventionele maatregelen die alle partners van de Taskforce aangaan. De Energyboard wordt geadviseerd om hiervoor een Actieplan op te stellen in samenwerking met de provincie, het ministerie van KGG, TenneT en Liander. Gemeenten, de Taskforce Amsterdam, het Programmabureau NZKG zullen hierbij nauw worden betrokken. De uitvoering hiervan wordt mogelijk bij een apart Actieteam belegd, zoals ook het geval is in andere provincies. Dit Actieteam bespreekt de mogelijke maatregelen, maakt selecties en organiseert gespecialiseerde capaciteit per onderwerp. De Actieteam is ook verantwoordelijk om te zorgen voor draagvlak bij de (moeder)organisaties en voor het monitoren van de voortgang (inclusief duidelijke go/no-go momenten). Het is aan het Actieteam om te bepalen waar en hoe maatregelen worden opgepakt en daarom is nu nog niet duidelijk welke maatregelen bij Werkspoor 3 zullen landen.

Fiksters

De inzet van de twee Fiksters wordt gecontinueerd in 2025. De Fiksters gaan in 2025 onderzoeken of naast hun reactieve rol (ondernemers die tegen problemen aanlopen en de energie-taskforce weten te vinden) ook een proactieve rol kan passen. Dit gaan de Fiksters in de vorm van een pilot doen. Zij nemen contact op met organisaties die kleine GTV overschrijdingen hebben in gebieden met langdurige netcongestie. Zij bieden vervolgens aan om te helpen met meekijken achter de meter om de overschrijding te kunnen verlagen.

Stimuleren energyhubs

De provincie krijgt in 2024 en 2025 vanuit het ministerie van KGG € 2,2 miljoen om energyhubs te ondersteunen. De provincie heeft in Q1 2025 een plan van aanpak gereed. Kort samengevat: In 2025 is er ruimte om 10 tot 15 initiatieven te ondersteunen. De selectie hiervan wordt gedaan aan de hand van het afwegingskader van het ministerie van KGG. De provincie stelt twee hubregisseurs aan en zoekt naar een geschikte vorm om bestaande initiatieven te ondersteunen. Daarnaast wordt een subsidieregeling opengesteld voor het doen van een haalbaarheidsstudie of verdere uitwerking van een initiatief. Kennisdeling en communicatie over dit onderwerp worden georganiseerd vanuit Werkspoor 3 omdat dit aansluit bij de huidige manier van werken en de tot dusver betrokken doelgroepen.

Kennisdeling en communicatie

Kennisdeling en communicatie is in deze tijden van langdurige netcongestie van toenemend belang. Vanuit Werkspoor 3 wordt daarom extra nadruk gelegd op het delen van actuele informatie, van nieuwe inzichten, aangepaste regelgeving, goede voorbeelden en voor handen zijnde tools en handreikingen. Om bedrijven te kunnen bereiken wordt gecommuniceerd via diverse doelgroepen: bedrijfsloketten, gemeentelijke contactpersonen voor bedrijven en brancheorganisaties. Daarnaast worden er bijeenkomsten (online en live) georganiseerd.

Organisatie

- Werkgroep met Liander, provincie en gemeenten
- Begeleiding: Hiemstra & De Vries
- Budget: Liander en provincie

Datagedreven werken

Terugblik 2024

Het afgelopen jaar heeft de taskforce de informatiebehoefte van de belangrijkste stakeholders geïnventariseerd. Dit is door een ontwikkelteam vertaald naar het ontwerp van een database en drie informatieproducten die Noord-Holland helpen bij datagedreven werken.

Eén database met alle energie-infrastructuur projecten, gekenmerkt door een geografisch gekoppelde dataset met alle energie-infrastructuur projecten in Noord-Holland bevat. Op basis van deze database worden de energie-infra viewer en het dashboard gevoed.

De data wordt opgehaald uit afzonderlijke databronnen van de Provincie, Liander en TenneT welke gedeeld worden via de besloten Partnered Collaboration omgeving. De provincie vult kolommen aan om het mogelijk te maken om te kunnen filteren op programma's en regio's. De samenwerking is een pilot, er is een Proof of Concept van een gezamenlijke database gemaakt, waarbij duidelijk is welke datavelden gevraagd worden van verschillende partijen. De database kan nog niet automatisch uit de bronnen worden gevoed vanwege datakwaliteitsissues bij de netbeheerders.

Er zijn drie digitale informatieproducten:

1. Energie-infra Viewer
 - Een interactieve viewer met alle energieprojecten in Noord-Holland. Toont eveneens relevante ruimtelijke informatie zoals woningbouwplannen, en beschermingsregimes (natuur, cultuur en milieu). Focust zich op alle projecten met een horizon van 0-20 jaar vooruit. Draagt bij aan het overzicht van de ontwikkelingen in alle drie de werksporen.
 - Functionaliteiten: Gebruikers kunnen filteren op verschillende criteria zoals MIEK-projecten, gas, waterstof, of geografisch op gemeente, cluster of deelregio.
 - Status: Er is veel belangstelling maar momenteel beperkt toegankelijk vanwege pilot status, datakwaliteit en beslissingen over openbaarheid/vertrouwelijkheid van informatie.
2. Dashboard/Monitor projecten
 - De Monitor Projecten is een dashboard dat de projecten uit de Energie-infra Viewer op verschillende manieren kan weergeven. Moet bijdragen aan de monitoring van de projecten in Werkspoor 1 en CES NZKG.
 - Functionaliteiten: Biedt inzicht in de data door middel van diverse visualisaties en rapportages.
 - Status: Momenteel beperkt toegankelijk vanwege pilot status en datakwaliteit issues.
3. Storymap
 - De Storymap is een visuele weergave van de Energievisie 2.0. Focust zich op de visie voor het energiesysteem richting 2050.
 - Functionaliteiten: Maakt complexe informatie toegankelijk en begrijpelijk voor een breed publiek. Maakt het ook mogelijk themagerichte of gebiedsgerichte informatie in te zoomen.
 - Status: Momenteel beperkt toegankelijk vanwege pilotstatus, datakwaliteit en beslissingen over openbaarheid.

Door samen te werken met de verschillende partijen leren we elkaars taal spreken en begrijpen we beter hoe we elkaar kunnen ondersteunen. Daarnaast levert deze manier van werken een belangrijke bijdrage om landelijk te leren, inspireren en uniformeren.

Conclusie en focus in 2025

De bovenstaande ontwerpen vormen de basis voor verdere ontwikkeling in 2025. Het doel is om 1) de informatieproducten inzetbaar te maken voor het werk in de Werkgroepen van de verschillende Werksporen 2) gemeenten gebruik te laten maken van de informatieproducten en 3) als voorbeeld/pilot te dienen welke informatie- en dataproducten nodig zijn om landelijk te ontwikkelen.

Basis op orde

We zetten de volgende stap naar één database en automatische datakoppelingen met voldoende datakwaliteit vanuit de verschillende organisaties. Het is nog niet helder of en wanneer dat kan worden gerealiseerd. In de tussentijd kan de Excel die vanuit Werkspoor 1 ontwikkeld is en handmatig gecheckt en goedgekeurd worden gebruikt als dataset voor lopende projecten zolang het nodig is.

Aandachtspunten: Zorg dragen voor synchronisatie met monitoringsystematiek Landelijke Actieprogramma Netcongestie (LAN) en het verder aanvullen van de Database met alle projecten naast uitbreiding/versterking elektriciteitsnet.

Partijen met essentiële rol: Liander, TenneT en Gasunie. Ondersteunende rol: Provincie én LAN

Doelen per informatieproduct

1. Energie-infra Viewer

Doel 2025: Een viewer met (voorlopig statische) data die de belangrijkste infrastructuurplannen toont, die helpt in alle werksporen voor overzicht.

Partijen met essentiële rol: Provincie. Ondersteunende rol: Liander, TenneT en Gasunie

2. Monitor Projecten

Doel 2025: Een dashboard dat de belangrijkste netuitbreidingen van Werkspoor 1 online beschikbaar maakt en voortgang toont op basis van (voorlopig statische) data. Met daaraan gekoppeld een rapportage module.

Partijen met essentiële rol: Liander, TenneT. Ondersteunende rol: Provincie

Voor de pMIEK (Werkspoor 2) wordt eveneens een monitor/dashboard ontwikkeld in aansluiting op de MIEK-monitor van het ministerie van KGG.

Partijen met essentiële rol: Provincie i.s.m. het ministerie van KGG. Ondersteunende rol: Liander, TenneT, Gasunie

3. Storymap

Doel 2025: Een openbaar beschikbare website met informatie uit de Energievisie 2.0. Mogelijkheid om voortgang en resultaten onderzoeken op later moment toe te voegen.

Partijen met essentiële rol: Provincie. Ondersteunende rol: Liander

Communicatie en kennisdeling

Terugblik op 2024

In april is het programmateam van de Taskforce aangevuld met een communicatieadviseur. Daardoor is er nu goede aansluiting op de media en middelen van de Energieregio Noord-Holland. Deze media en middelen bestaan uit de geheel vernieuwde website, nieuwsbrieven, social media en verschillende online- en live evenementen, zoals bustours voor bestuurders, volksvertegenwoordigers en ambtenaren, de zomerborrel en maandelijkse kennisevenementen. Daarnaast is de Taskforce NH nu ook aangesloten bij het communicatienetwerk van de gemeenten van Noord-Holland en bij de Taskforce van Amsterdam. Vanuit Werkspoor 3 is een Stappenplan Netcongestie voor bedrijven ontwikkeld wat een plek heeft op de website. Er zijn daarnaast veel online en live bijeenkomsten georganiseerd vanuit dit Werkspoor.

Vooruitblik op 2025

In 2024 is een stevige basis gelegd om vanuit de Taskforce en het samenwerkingsverband met de RES-sen en Warmte met onze doelgroepen te communiceren over relevante ontwikkelingen op het gebied van de Energietransitie in Noord-Holland.

In 2025 zullen we deze basis verder door-ontwikkelen, verbreden en verdiepen. We gaan continue op zoek naar nieuwe content door aan te sluiten in de regio, maar ook landelijk bij allerlei collega organisaties die allemaal hetzelfde doel hebben: het verbeteren en versnellen van de energietransitie. We zoeken meer de samenwerking met bedrijfsloketten bij gemeenten of ondernemers.

Voor Werkspoor 1 ligt de verantwoordelijkheid voor communicatie voornamelijk bij de netbeheerders. Voor Werkspoor 2 (de Energievisie en pMIEK) staat de provincie aan de lat. Voor beiden geldt dat de Taskforce daarin volgend is door communicatie (na betrokken te zijn bij de ontwikkeling) te delen en te verspreiden.

Het zwaartepunt van communicatie vanuit de Taskforce ligt bij Werkspoor 3. Met het netcongestie stappenplan als speerpunt voor het eerste half jaar. In 2025 ligt het zwaartepunt bij het bereiken van bedrijven en het bieden van hulp door middel van het Stappenplan Netcongestie, de fikkers, subsidies en het zorgen voor actuele informatie en kennisdeling.

Budget

De kosten van Werkspoor 1 (ondersteuning door Arcadis) worden gedeeld door Liander en TenneT.

De kosten van Werkspoor 2 worden gedragen door de provincie.

De kosten van Werkspoor 3 (ondersteuning door Hiemstra & De Vries) wordt betaald door Liander en de provincie en Liander dragen ieder de kosten van een fikser. Daarnaast heeft de provincie budget voor onderzoek, subsidies en het programma Energyhubs.

Het programmateam Taskforce E-infra NH (programmamanager, programma-ondersteuner en communicatieadviseur) en de kosten voor communicatie en kennisdeling worden betaald door de provincie.

Per programma	Liander	Provincie NH *	TenneT	Gasunie	totaal
Ws 1: Arcadis	€ 225.000		€ 225.000		€ 450.000
Ws 1: Subsidie & expertpool & Mooi NH		€ 1.250.000			€ 1.250.000
Ws 2: Proces & onderzoek		€ 900.000			€ 900.000
Ws 3: Hiemstra & De Vries	€ 100.000				€ 100.000
Ws 3: Fikkers*	€ 130.000	€ 130.000			€ 260.000
Ws 3: Onderzoek & subsidies & energyhubs		€ 2.160.000			€ 2.160.000
Programmteam TF E-infra NH		€ 363.000			€ 363.000
Overig: communicatie & kennisdeling		pm			pm
Totaal per partner	€ 455.000	€ 4.803.000	€ 225.000	€ -	€ 5.483.000